

SLOVENSKA NOVA ROMANTIKA

1899 – 1918

1899: izšli 2 pomembni pesniški zbirki: CANKAR: EROTIKA
ŽUPANČIČ: ČAŠA OPOJNOSTI

1918: konec 1. svetovne vojne

smrt 3 predstavnikov – ostane le še Župančič (niso vsi umrli tega leta – Cankar)

Izraz MODERNA kot sinonim za novo romantiko se pojavlja le pri Slovencih. Izvira iz avstrijskih literarnih krogov – HERMANN BAHR (avstrijski literarni zgodovinar) ->poimenuje sodobne literarne tokove ob koncu 19. stoletja, predvsem naturalizem -> Slovenci prevzamemo izraz za oznako književnosti nove romantike (oznaka ni utemeljena literarno in zgodovinsko, družbeno in kulturno pa je).

Predstavniki:

Dragotin KETTE

Josip MURN ALEKSANDROV

Ivan CANKAR

Oton ŽUPANČIČ

LITERARNA IZHODIŠČA

KETTE, MURN: ljudsko slovstvo

evropska in slovenska romantika

CANKAR, ŽUPANČIČ: evropska nova romantika (Baudelaire, Verlaine,
Maeterlinck)

novi filozofski tokovi (Nietzsche, Bergson, Emerson)

nove literarne oblike

vpliv sočasnega evr. realizma in naturalizma

LITERARNE ZVRSTI

-LIRIKA – največ (vsi 4je) -> klasične in svobodne oblike

-EPIKA -> pripovedništvo v prozi (Cankar), ostali strokovno prozo in Kette za otroke

-DRAMATIKA – Cankar in Župančič

Hkrati z moderno je pa na našem prostoru še vedno prisoten zapozneli realizem (Aškerc, Tavčar), naturalizem (Zofka Kvedrova, Fran Govekar, Vladimir Levstik) in sopotniki moderne:

FRAN SALEŠKI FINŽGAR

ALOJZ GRADNIK

IZIDOR CANKAR

FRAN KSAVELJ MEŠKO

ALOJZ KRAIGHER

OTON ŽUPANČIČ

1878 (Vinica) – 1949 (Ljubljana)
pesnik, prevajalec, esejist, dramatik

PESNIŠKE ZBIRKE:

ČAŠA OPOJNOSTI, 1899

ČEZ PLAN, 1904

SAMOGOVORI, 1908

V ZARJE VIDOVE, 1920

ZIMZELEN POD SNEGOM, 1945

PREVAJALEC: Shakespeare, francoska lirika

ESEJIST:

RITEM IN METRUM, 1918

DRAMATIKA:

NOČ NA VERNE DUŠE (enodejanka)

VERONIKA DESENIŠKA (zgodovinska drama)

Župančič: Čaša opojnosti – Ti skrivnostni moj cvet
Samogovori – Duma

ALOJZ GRADNIK

1882 (Medana) – 1967 (Ljubljana)

PESNIŠKE ZBIRKE:

PADAJOČE ZVEZDE

DE PROFUNDIS (IZ GLOBINE – dekadencijski cikl)

POJOČA KRI

->1916-1926 (VRH USTVARJANJA)

VEČNI STUDENCI

HARPA V VETRU

PREVAJALEC:

DANTE (BOŽANSKA KOMEDIJA), ŠPANSKI PESNIKI, PETRARCA, KITAJSKA IN
JAPONSKA LIRIKA (iz angleščine)

Je PESNIK IDEJ -> v ospredju je misel, vsebina in ne oblika.

TEME:

ljubezen – smrt

domovina

zgodovina

Alojz Gradnik – Eros – Tanatos

Pisma (cikl 7 pesmi)